

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Consti=||tvtionen In Di-||oecesana Synodo
Vvla-||dislaviensi**

Karnkowski, Stanisław

Colonię, 1572

VD16 W 4100

De Festis. Tit. VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62991](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62991)

TITVLVS VI.

DE FESTIS.

Festorum duo sunt genera. nam
 alia **C**RISTI seruatoris no-
 stri: alia sunt Sanctorum ipsius pecu-
 liaria: vtrisque instituendis, non ali-
 ud spectauit Ecclesia, quàm honorē
 Dei, & populi fructum. Ac prioribus
 quidem, confirmatur præcipuè fides
 nostra, & pius in Deum affectus erigi-
 tur: posterioribus, vitæ puritas in ex-
 emplum trahitur. Quare in omni-
 bus Christi Domini solennitatibus,
 siue Natiuitas occurrat, siue Passio, si-
 ue Resurrectio & Ascensio, vel festa
 reliqua eius generis, hoc maxime
 prouidebunt Parochi, vt Christi be-
 neficia quàm notissima sint homi-
 nibus, vtque confirmetur fides om-
 nium, & in torpentibus animis gra-
 titudo suscitetur. In die Sanctissi-
 mæ Trinitatis, doceant populum,
 quid de Patre, Filio, & Spiritu sancto,
 quid de Trinitate, quid de proprietate
 personarum, deque vnitatem sub-
 stantiæ credere, sentire, profiterique
 debeant.

debeant: cui tractationi abundè Ca-
techismus Romanus argumenta
suppeditabit. Hortentur autem fide-
les, ne doctrinis hæreticorum huius
temporis, à recta fide abduci se patiā-
tur, nec velint altiora se scrutari, aut
plus quàm oportet sapere: sed capti-
uēt intellectum in obsequium fidei.

3

Eccle. 7. 3.

Rom. 12.

2. Cor. 10.

Nusquam enim difficilius inuenitur
veritas, nec erratur periculosius,
quàm in hoc mysterio longè omniū
maximo, in quo ipsi etiam cęcutiunt
Angeli. Inter omnia festa Sancto-
rum, præcipuum locum tenent ea,
quæ sunt Deiparæ virgini dicata.

4

Quorum singula pro more pridem
iam ætatē recepto, ab omnibus Diœ-
cesis nostrę Parochis celebrari volu-
mus. In primis verò festum Assum-
ptionis Beatę virginis, quod Ecclesia
nostra Cathedralis ritu solenni quo-
tannis celebrat, ab omnibus religio-
sissimè obseruari mandamus.

6

In herbis & fructibus benedicen-
dis, ab vsitato more non recedant.

Theodo.

Balsam. in

3. Canonē

apostolicū.

Nam hoc die flos ille puritatis cęlos
petiuit, supplicaturus pro nobis fi-
lio.

lio.

7 lio. Ecclesia quoque Græca, vuas & fructus tanquam primitias foetuum ex arboribus, offert Deo, vnde putatur ad nos etiã vtrisque benedicendis mos tractus. siue autem his quæ diximus, siue alijs de causis id fiat in Ecclesia, iuuat morem vsitatum diligenter conseruari, populumque institui, vt sciat non prius donis Dei sibi vtendũ esse, quàm verbo dei & oratione sanctificata, proque his publicè in Ecclesia gratia peractæ fuerint.

8
Vide actio
nē 3. Syno.
2. Nicæ.
Cyrill. li. 6
& 10. cõt.
Julianũ.
Rom. 5.
1. Cor. 15.
1. Cor. 6.
2. Cor. 6.

8 Festis Beatæ Virginis, succedunt Apostolorum & aliorum Sanctorum festa, siue hi Martyres, siue Confessores fuerint, siue Virgines: quæ quoties celebramus, Deo præcipuè gratias agimus, per quem vocati sunt in gratiã, per quem steterunt & saluati sunt. Quod enim hi tẽpla fuerunt Dei, & Spiritus sancti viua domicilia, factũ est illius beneficio & gratia singulari.

9 Neq; tamẽ non habent & ipsi vnde apud pios cõmendentur. Nã quòd nõ defuerunt gratiæ Dei, nec Spiritũ sanctũ contristârũt, quòd nõ respexerũt retro, nec sunt reuersi post Sathanã, quod

Ephes. 4.
Luc. 9.

quòd crucē Christi portârunt, & no-
men eius palam confessi sunt, seipfos ^{1. Tim. 9.}
quoq; virgines castas seruârunt, in eo
libēter sanè pro eo ac debemus, & do-
na Dei agnoscimus, & labores ipforū
prædicamus ac certamina. Fuerunt e-
nim cooperatores gratiæ Dei, non re-
ceperunt eā in vanum, sed, quoad e-
ius fieri potuit, diuino munere suo-
que studio conseruârunt integram.

Quo factū est, vt probati sint Dei te-
stimonio, & laudē eorū annūtiēt Ec-
clesia Sanctorū. Hos itaq; imitādos fi- ^{Eccle. 44.}

delibus proponāt Parochi. nā & Pau- ^{IO.}
lus imitari se iubet. Et Hebręos horta- ^{1. Cor. 4.}

tur, vt efficiātur imitatores eorū, q̄ fi- ^{Cap. 6.}
de & patiētia hæreditârūt p̄missiones
Abrahæ. Iacob⁹ verò: Exēplū accipi- ^{Cap. 5.}

te, inquit, fratres mei, afflictionis & pa- ^{II}
ciētix Prophetas. Neq; dicat quisquā.
Nō possū esse Petr⁹, nō Paulus, nō vti ^{Lib. 1. de}

reliqui Apostoli. Audiat Chryso- ^{Cōpunct.}
mū respōdētē. Ne nosmetipfos sedu- ^{cordis to-}
camus dicētes: Impossibile est vt sit a- ^{mo. 5.}
liquis vti Paulus. Siquidē signorū ac
miraculorum, sapientiæ, gratiæq; e-
ius contemplatione, nullus poterit
esse

160 **CONSTITVT. VVLADISLAV.**

Aug. ferm. 31. de tēpo. esse Paulus. ceterum vitæ ratione &
 Chryf. ho. 19. in locū conuersationis diligentia, præsto est
 Euāgelij: volenti imitari illum, quod quia nō
 Domine fit, voluntas in culpa est. Volumus
 quoties præterea notam esse Parochis nostris
 peccabit in illam Diui Augustini sententiam:
 me frater
 12 Populus Christianus memorias Mar.
 Li. 10. cōt. tyrum religiosa solennitate concele
 Faust. c. 21. brat, & ad excitandam imitationem,
 & li. 8. de ci & vt meritis eorum consocietur, &
 uita. c. vlt. & orationibus adiuuetur. Hæ sunt e.
 & 22. c. 16. nim festorum dierum præcipuè cau.
 & Tract. sæ. Ac de imitatione quidem iam di.
 44. in Ioā. ximus. Superfunt Preces & merita:
 Sessi. 25. quorum alterum auxiliij, alterum est
 Eccles. 48. de Elia. præmij. Quare doceant, valere pre.
 2. Macha. ces tam eorum, qui in hac misera fra.
 15. de Hier. 13 giliq; vita degunt adhuc nobiscum
 Vide Na- in terris, quàm qui beatiore illa iam
 zans. in E- in Dei benignitate fruuntur in coelis.
 pitap. Basi. Ac illorum sanè multò magis, quan.
 Theo. li. 8 do nihil iam de se solliciti, omnia in
 de Marty. nos transferunt, & supplicantium af.
 & 9. de le fectum, & supplicationis fructum.
 gib. Chryf. Quorum merita prodesse homi.
 in ferm. de nibus non omninò pessimis, is demū
 B Iob Ba- sil. de 40. intelligit, qui Sanctorum commu.
 14 nionem

tionem rectè intelligit, & membrorum illum nexum admirabilem in vno corpore, cuius caput Christus est. Nam siue dolet vnū membrum, dolent & alia; siue gaudet, gaudent & reliqua membra.

Nec nouum illud est, vel ab imperitis hominibus falsò inuentum, Deum aliorum causa ignoscere alijs.

Ignouit Loth propter Abraham, Ciuitati Segor propter Loth, Hierusalem propter Dauid pridem vita functum. Quin & Christus Paralyticū sanauit propter fidem portantium: Cananæam propter supplices matris preces. Filium Reguli ob patris obsecrantis, & Centurionis puerum ob ipsius Domini fidē. Et sunt alia multa eius generis exempla, quæ nostræ doctrinæ causa, scriptura commemorat. Hæc tamen ita prædicari volumus à Parochis nostris, & reliquis

DEI verbi ministris, non vt honor Christo capiti debitus, transferatur aliò, vel eius gloria detur alijs: verùm vt Christi quoque corpori sub Christo capite sua sit dignitas. Qua in re,

1 concii-

14

carnat. verbi. Euf. li. 6 ca. 5. Amb. de viduis. & serm. 77 & 91. Aug. li. 1. de doctri. Christi. ca. 30. 1. Cor. 12.

15

Amb. li. 5. in Lucā de paral. sanato. Chryf. homi. 42. in Gene. Et in serm. de poenitē. & cōfessi. & de virtutib. & vitijs Tom. Gene. 19. 4. Re. 19. 20.

16

Luc. 5. Matt. 15. Ioan. 10.

concionatores cautos esse oportet, vt modum tradendę sanę doctrinę teneant, & sic orationem suam in cōcionando attemperent, vt neque ad dexteram, neque ad sinistraum defleant: sed & regia via incedentes, conseruataq̃ue Christo gloria, Sanctose ius à contemptu vindicent, & in honorem debitū asserant. Quod si quę alia festa præter suprã commemorata, vel pridem indixit, vel deinceps indicet communis mater & magistra nostra Romana Ecclesia, ea quoque non minori celebritate quàm superiora, iuxta præscriptum tamen illius, ab omnibus in Diœcesi nostra vbiuis diligēter obseruari volumus & mandamus.

17 Curabunt autem Parochi & Concionatores Diœcesis nostrę, vt festis diebus, non alijs, quàm sacris rebus

18 populus vacet. Claudantur tabernę alięque domus meritorię, cessent cōuentus opificum & aliorum ociosorum hominum, cessent saltationes & ebrietates, quę licet inueterato, pessimo tamen more, festis præcipuè diebus

Vide Matif
con. Cōci.
ca. 1.

ebus, vbique fieri consueuerunt. Pu-
deat facere Christianos sacris tempo-
ribus, quod nec Ethnici, nec Iudæi fa-
ciunt. Tum enim requies nobis est à
laboribus manuum, maior aut à qui-
buscūq; tandem vitijs. Nam peccatū,
seruitus est omnium longè grauiissi-
ma. Qui enim facit peccatum, seruus
est peccati. Vtantur hac in parte ma-
gistratus etiā secularis opera, & eius fi-
de implorata, omnes has pestes, quo-
ad eius fieri possit, prohibeant. Alio-
qui laborare præstabat, quàm pecca-
re; & iuxta D. Augustini sententiam,
arare quàm saltare.

19

Festa verò Diœcesis nostræ sunt
hec: Primū omnia tota duplicia to-
tius anni. Deinde duplicia & semi-
duplicia infra scripta: videlicet, Apo-
stolorum omnium, Nicolai Episco-
pi, Adalberti, Stanislaj, Inuentionis
& Exaltationis Crucis, Ioannis Ba-
ptistæ, Magdalenæ, Michaëlis, Marti-
ni, Elizabeth, Catharinæ, omniū San-
ctorum, dies animarum ad meridiē,
Marci Euangelistæ ad meridiem ce-
lebre, iuxta morem antiquum.

20

1 2

Et

Et si qua sunt vel erūt alia ab Ecclesia
precepta, quæ de more pridem iam v-
su recepto, notabuntur quotannis in
libello siue indice, vulgò Rubricel-
la nuncupato, qui Sacerdotum causa
in publicum dari consuevit.

TITVLVS VII.
DE FVNERALIBVS
et sepulturis.

Eusebi. de
vita Cōstā-
ri. Amb. de
obitu Saty.
Viēto. lib. 1
persec.

Vāda. & 2.
Clem. Ro.
li. 6 ca. 30.
Cōstāt. To
leta. 3. Syn.
ca. 22.

1.

Durād. ex
Diony. li. 7
Rationalis
cap. 34.

2.

3.
Vide. 3. Sy-
no. Tolet.
ca. 22. Cle
mēt. Rom.

Magna religione curata priscis
temporibus fuisse Christiano-
rum funera, testis est vetustas vniuer-
sa, adeò, vt non pauci viri pij & erudi-
ti, ritum condendorum corporum
literis posteritati mandauerint, nec
immeritò. Sunt enim defuncti Chri-
sti & Ecclesiæ Dei membra, fratresq;
nostri. Et quia erant dum viue-
rent, casta Spiritus sancti domici-
lia, ideò tanto maior illis terra con-
dendis, adhibenda est honestas. Nec
defuerunt, qui eos mortuos in signū
charitatis, etiam osculis dignari vo-
luerint. Quibus condendis, propte-
rea cantus, propterea hymni sunt ad-
diti, vt doceantur fideles, eos et si vi-

ta